

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΧΕΣΙΑΚΗΣ &
ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Οδηγός επιμόρφωσης

Επαγγελματική εξειδίκευση στην
ψυχαναλυτική κλινική εποπτεία

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΧΕΣΙΑΚΗΣ &
ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗΝ
ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΙΚΗ
ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

για ψυχαναλύτριες, ψυχαναλυτές,
ψυχαναλυτικές ψυχοθεραπεύτριες/τές
και ψυχοδυναμικές ψυχοθεραπεύτριες/τές

Εμβαθύνουμε μαζί στη ζωντανή σχέση εποπτείας,
εκεί όπου η ψυχαναλυτική σκέψη συναντά
την υποκειμενικότητα, το συναίσθημα και
την πολυπλοκότητα της κλινικής πράξης.

“
Η εποπτική διεργασία
είναι χώρος συνάντησης
υποκειμενικότητων,
όπου η σκέψη αναδύεται
μέσα από τη σχέση.
”

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ

Εξερευνούμε τις σύγχρονες
ψυχαναλυτικές προσεγγίσεις
στην εποπτεία, με έμφαση στην
κλινική σκέψη, την ασυνείδητη
διεργασία και την εποπτική σχέση.

ΤΟ ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΓΚΡΟΥΠ

Η δύναμη της ομάδας ως πεδίο σκέψης,
καθρέφτη και αμφιβολίας,
μετασχηματιστικής μάθησης.

Η ΕΠΟΠΤΙΚΗ ΔΥΑΔΑ

Η ιδιαίτερη σχέση εποπτεύουσας/ντα
και εποπτευόμενης/νου ως ζωντανό
πεδίο συν-δημιουργίας νοήματος
και επαγγελματικής ανάπτυξης.

ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ **ΜΑΖΙ**.
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΝΟΜΑΣΤΕ **ΜΑΖΙ**.

ΣΧΕΣΗ

ΝΟΗΜΑ

ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ

www.relationalgrouptherapy.gr

ΣΧΕΣΗ · ΝΟΗΜΑ · ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ

www.relationalgrouptherapy.gr

01

Γενικός χαρακτήρας

Το πρόγραμμα Επαγγελματικής Εξειδίκευσης στην Ψυχαναλυτική Κλινική Εποπτεία του ΙΣΟΨ απευθύνεται σε ψυχαναλυτές, ψυχαναλυτικούς και ψυχοδυναμικούς ψυχοθεραπευτές. Συνδέει τη θεωρητική μελέτη με την εποπτική πράξη σε ατομικά και ομαδικά πλαίσια, σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους, με κλινικό υλικό από την εργασία με παιδιά, εφήβους και ενηλίκους. Εστιάζει στην ασυνείδητη διεργασία, στην εποπτική σχέση και στην ανάπτυξη προσωπικής εποπτικής ταυτότητας.

Ειδική ψυχαναλυτική κατεύθυνση

Ανάλογα με τη θεωρητική κατεύθυνση και το εκπαιδευτικό υπόβαθρο του αιτούντος, η φοίτηση μπορεί να λάβει ειδική ψυχαναλυτική κατεύθυνση, όπως φροϋδική, κλαϊνική, λακανική, σχεσιακή ψυχαναλυτική, διαπροσωπική ψυχαναλυτική, ψυχολογία του Εαυτού ή άλλη συναφή προσέγγιση. Η κατεύθυνση διαμορφώνεται σε συνεννόηση με το ΙΣΟΨ και μπορεί να αποτυπώνεται στην επιλογή βιβλιογραφίας, στην επεξεργασία κλινικών περιστατικών, στις εργασίες και στην εποπτική εστίαση. Η ειδική κατεύθυνση που ακολουθήθηκε μπορεί να αναγράφεται στη Βεβαίωση Επιμόρφωσης, μαζί με τον γενικό τίτλο «Επαγγελματική εξειδίκευση στην ψυχαναλυτική κλινική εποπτεία».

Βεβαίωση επιμόρφωσης

Η συμμετοχή στο πρόγραμμα και η χορήγηση Βεβαίωσης Επιμόρφωσης αφορούν αποκλειστικά το εσωτερικό πλαίσιο επιμόρφωσης του Ι.Σ.Ο.Ψ. Δεν ιδρύουν, δεν απονέμουν, δεν αντικαθιστούν και δεν επεκτείνουν επαγγελματικά δικαιώματα. Κάθε αξιοποίηση τελεί σε συνάρτηση με τα ήδη υπάρχοντα νόμιμα προσόντα του/της συμμετέχοντος/ουσας.

Σύσταση: «Ψυχολόγος ή άλλος επαγγελματίας ψυχικής υγείας με επαγγελματική εξειδίκευση στην ψυχαναλυτική κλινική εποπτεία».

Φορολογικό καθεστώς: Εφαρμόζεται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Το Ι.Σ.Ο.Ψ. διατηρεί το δικαίωμα προσαρμογής σε περίπτωση μεταβολής του θεσμικού πλαισίου.

Επικοινωνία με το ΙΣΟΨ

Λ. Κηφισίας 90 (Κεντρικό) · Βάλτου 10 (Παράρτημα)

Αθήνα 11526

210 698 1289 · 693 230 5183

www.relationalgrouptherapy.gr

02

Λογική του προγράμματος

Η ψυχαναλυτική κλινική εποπτεία αποτελεί χώρο σύνδεσης της θεωρίας με τη θεραπευτική εμπειρία. Το πρόγραμμα προσεγγίζει την εποπτική σχέση ως πεδίο μάθησης και αναστοχασμού, όπου διερευνώνται τόσο το κλινικό υλικό όσο και οι συνειδητές και ασυνείδητες αποκρίσεις που αυτό κινητοποιεί.

Οι ψυχαναλυτικές σχολές διαφέρουν ως προς τον τρόπο κατανόησης της ψυχικής λειτουργίας, της θεραπευτικής σχέσης και της ερμηνείας. Η επιμόρφωση ενθαρρύνει την κριτική διερεύνηση των ομοιοτήτων και των διαφορών τους, με σεβασμό στη θεωρητική ταυτότητα του εποπτευόμενου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σχέση του εποπτικού ζεύγους με το ευρύτερο οργανωτικό και επαγγελματικό πλαίσιο.

03

Στόχοι του προγράμματος

- Ανάπτυξη ικανοτήτων για τη δημιουργία, διατήρηση και εποικοδομητική ολοκλήρωση εποπτικών σχέσεων.
- Κριτική μελέτη μοντέλων ψυχαναλυτικής εποπτείας και σύνδεσή τους με τη θεραπευτική πράξη.
- Διερεύνηση μεταβίβασης, αντιμεταβίβασης και παράλληλων διεργασιών στη θεραπεία και στην εποπτεία.
- Κατανόηση των οργανωτικών παραγόντων που επηρεάζουν συνειδητά και ασυνείδητα την εποπτική σχέση.
- Ανάπτυξη του εσωτερικού επόπτη σε διάλογο με την εποπτική ομάδα και τον προσωπικό επόπτη.
- Διαμόρφωση προσωπικής εποπτικής στάσης και συνεργασία με συναδέλφους διαφορετικών ψυχαναλυτικών κατευθύνσεων.

Συμβουλευτική επίδραση επαγγελματικών συλλόγων και ακαδημαϊκών ιδρυμάτων

Διεθνείς οργανισμοί

- Αγγλικό Πανεπιστήμιο του Ντέρμπυ (Derby, UK)
- Διεθνής Ένωση Σχεσιακής Ψυχανάλυσης και Ψυχοθεραπείας (IARPP)
- Διεθνής Ένωση για την Ομαδική Ψυχοθεραπεία (IAGP)
- Ινστιτούτο Γιάλομ (Yalom Institute, USA)

Επαγγελματικοί σύλλογοι

- Αμερικανική Ένωση για την Ομαδική Ψυχοθεραπεία
- Βρετανική Ένωση για τη Συμβουλευτική και την Ψυχοθεραπεία (BACP)
- Αμερικανική Ένωση Ψυχολόγων (APA)

04

Πρόγραμμα επιμόρφωσης

01 Σχεσιακά δυναμικά στην κλινική εποπτεία

Μελέτη της σχέσης επόπτη και εποπτευόμενου και των συνειδητών και ασυνείδητων παραγόντων που επηρεάζουν την εποπτική συνεργασία. Εξετάζεται η σύνδεση της εποπτικής σχέσης με το κλινικό υλικό και με το ευρύτερο οργανωτικό πλαίσιο, καθώς και η δυνατότητα αξιοποίησης της σχέσης για την κατανόηση της ψυχαναλυτικής εργασίας.

02 Επαγγελματικά όρια και εποπτικό συμβόλαιο

Διερεύνηση των επαγγελματικών ορίων της ψυχαναλυτικής κλινικής εποπτείας και της διαδικασίας σύναψης εποπτικού συμβολαίου. Η ενότητα αφορά τη σαφήνεια των ρόλων, των προσδοκιών και των ευθυνών, τη συμφωνία για τον τρόπο συνεργασίας και την προστασία του εποπτικού πλαισίου κατά την παρουσίαση και επεξεργασία κλινικού υλικού.

03 Μοντέλα και θεωρίες κλινικής εποπτείας

Παρουσίαση και κριτική επεξεργασία μοντέλων και θεωριών κλινικής εποπτείας, με έμφαση στη χρησιμότητά τους για την ψυχαναλυτική πρακτική. Εξετάζονται οι διαφορετικές αντιλήψεις για τον ρόλο του επόπτη, τη μαθησιακή διεργασία και τη σχέση θεωρίας και εφαρμογής, ώστε ο συμμετέχων να διαμορφώνει τεκμηριωμένη εποπτική στάση.

04 Ψυχαναλυτική πράξη, εποπτική διαδικασία και σχέση

Σύνδεση των μοντέλων και θεωριών της ψυχαναλυτικής πράξης με την εποπτική διαδικασία. Η επεξεργασία εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο η θεωρητική κατανόηση καθοδηγεί την ακρόαση του κλινικού υλικού, την αναγνώριση θεραπευτικών δυσκολιών και τη διατύπωση εποπτικών ερωτημάτων, λαμβάνοντας υπόψη τη σχέση επόπτη και εποπτευόμενου.

05 Εποπτική σχέση και πρακτική στην Ψυχαναλυτική Ψυχοθεραπεία

Εξέταση της εποπτικής σχέσης και της κλινικής πρακτικής στο πλαίσιο της Ψυχαναλυτικής Ψυχοθεραπείας. Η ενότητα εστιάζει στην ασυνείδητη διεργασία, στη μεταβίβαση, στην αντιμεταβίβαση και στη διαμόρφωση της ψυχαναλυτικής ακρόασης. Μέσα από την επεξεργασία περιστατικών, διερευνώνται η κατανόηση των αμυνών, η χρήση της ερμηνείας και η διατήρηση του θεραπευτικού πλαισίου, σε σύνδεση με τα ερωτήματα και τις συναισθηματικές αποκρίσεις του εποπτευόμενου.

06 Εποπτική σχέση και πρακτική στη Σχεσιακή Ψυχαναλυτική Ψυχοθεραπεία

Εστίαση στην εποπτική σχέση και πρακτική υπό το πρίσμα της Σχεσιακής Ψυχαναλυτικής Ψυχοθεραπείας. Διερευνώνται η συμμετοχή του θεραπευτή στη θεραπευτική συνάντηση, η εμπειρία του εποπτευόμενου και ο τρόπος με τον οποίο η εποπτική σχέση μπορεί να υποστηρίξει την κατανόηση των σχεσιακών δυναμικών που αναδύονται στην κλινική εργασία.

07 Εποπτική σχέση και πρακτική στη Διαπροσωπική Ψυχαναλυτική Ψυχοθεραπεία

Μελέτη της εποπτικής σχέσης και πρακτικής με αναφορά στη Διαπροσωπική Ψυχαναλυτική Ψυχοθεραπεία. Εξετάζεται η σύνδεση της διαπροσωπικής κατανόησης του κλινικού υλικού με την εποπτική επεξεργασία. Η ενότητα δίνει χώρο στη διερεύνηση της θεραπευτικής αλληλεπίδρασης και στον αναστοχασμό γύρω από τη στάση και τις παρεμβάσεις του θεραπευτή.

08 Εποπτική σχέση και πρακτική στην κατά Kohut Ψυχαναλυτική Ψυχοθεραπεία

Προσέγγιση της εποπτικής σχέσης και πρακτικής μέσα από την κατά Kohut Ψυχαναλυτική Ψυχοθεραπεία και την ψυχολογία του Εαυτού. Η ενότητα συνδέει τη θεωρητική οπτική με την παρουσίαση και επεξεργασία περιστατικών, δίνοντας έμφαση στην κατανόηση της υποκειμενικής εμπειρίας του θεραπευόμενου και στον αναστοχασμό του θεραπευτή μέσα στην εποπτεία.

09 Εποπτική σχέση και πρακτική στη σύγχρονη Κλαϊνική Ψυχαναλυτική Ψυχοθεραπεία

Εξέταση της εποπτικής σχέσης και πρακτικής με βάση τη σύγχρονη Κλαϊνική Ψυχαναλυτική Ψυχοθεραπεία. Η ενότητα εστιάζει στη σύνδεση της ψυχαναλυτικής θεωρίας με την κατανόηση του κλινικού υλικού και στην επεξεργασία των δυσκολιών που αναδύονται στη θεραπευτική σχέση, με αναφορά στη μεταβίβαση, στην αντιμεταβίβαση και στην εποπτική ακρόαση.

10 Σύνθεση θεωριών και μοντέλων κλινικής εποπτείας

Κριτική σύνθεση των θεωριών και μοντέλων εποπτείας που μελετώνται στο πρόγραμμα. Στόχος είναι η διαμόρφωση προσωπικού εποπτικού μοντέλου, το οποίο συνδέεται με τη θεωρητική ταυτότητα του επόπτη και προσαρμόζεται στο συγκεκριμένο κλινικό ζήτημα. Η σύνθεση προϋποθέτει κατανόηση των διαφορών μεταξύ προσεγγίσεων και συνεπή σύνδεση θεωρίας και πράξης.

11 Ο εσωτερικός επόπτης και η σχέση του με τον εξωτερικό επόπτη

Διερεύνηση της διαμόρφωσης του εσωτερικού επόπτη και του διαλόγου του με τον εξωτερικό επόπτη και την εποπτική ομάδα. Η ενότητα εξετάζει πώς η εποπτική εμπειρία συμβάλλει στην ανάπτυξη της κλινικής σκέψης και της εποπτικής ταυτότητας, υποστηρίζοντας τον αναστοχασμό, την αυτοπαρατήρηση και τη διαμόρφωση προσωπικής εποπτικής στάσης.

05

Διαδικασία αξιολόγησης

Θεωρητική ψυχαναλυτική κλινική εποπτεία

4 γραπτές εργασίες των 3.000 λέξεων που αξιολογούν την ακαδημαϊκή, κλινική, κριτική και επαγγελματική δυνατότητα σύνδεσης θεωρίας και κλινικής εφαρμογής.

Εφαρμοσμένη ψυχαναλυτική κλινική εποπτεία

3 γραπτές εργασίες των 3.000 λέξεων και βιντεοσκοπημένη εφαρμογή ψυχαναλυτικής κλινικής εποπτείας σε ομάδα ή σε άτομο, με γραπτή κριτική ανάλυση.

06

Εκπαιδευτικό υλικό

- Σχετικά άρθρα στην αγγλική γλώσσα, τα οποία αποστέλλονται δωρεάν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Προαιρετικά προσφέρεται λίστα βιβλίων για εμπλουτισμό της προσωπικής βιβλιοθήκης.

07

Κώδικας δεοντολογίας

- Κατά τη βιντεοσκόπηση εποπτικού υλικού, να έχει ληφθεί η συναίνεση του εποπτευόμενου/ων (μόνο για την Εφαρμοσμένη Ψυχαναλυτική Κλινική Εποπτεία).
- Κατά τη συγγραφή εργασιών, να ακολουθούνται πρωτόκολλα βιβλιογραφίας και να αποφεύγεται η λογοκλοπή.
- Κατά τη συνεργασία με τους εκπαιδευτές-βαθμολογητές, να υπάρχει επαγγελματική νοοτροπία και δεοντολογική συμπεριφορά.

08 Κριτήρια επιλογής

- Προϋπάρχουσα γνώση και τίτλος εκπαίδευσης στην ψυχανάλυση ή στην ψυχαναλυτική/ψυχοδυναμική ψυχοθεραπεία, ή μεταπτυχιακός/διδακτορικός τίτλος με κύρια έμφαση στα πεδία αυτά.
- Τουλάχιστον καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας.
- Επιτυχής παρουσία στη συνέντευξη επιλογής με έγκυρο και αξιόπιστο βιογραφικό.
- Απόφοιτοι και τρέχοντες συμμετέχοντες προγραμμάτων ΙΓΑΨ/ΙΣΟΨ γίνονται δεκτοί χωρίς συνέντευξη.
- Καλή γνώση επεξεργασίας κειμένου και δυνατότητα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας.
- Συμπλήρωση του 28ου έτους ηλικίας. Δυνατότητα εξαίρεσης για υποψηφίους με εξαιρετο βιογραφικό ή αξιολογη κλινική εμπειρία.

09 Χρονική διάρκεια και έναρξη

Μονοετές · Εξ αποστάσεως

Το πρόγραμμα είναι μονοετές και διεξάγεται με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Δεχόμαστε αιτήσεις σε όλη τη διάρκεια του έτους. Η φοίτηση μπορεί να γίνει από οποιοδήποτε μέρος του κόσμου.

10 Οικονομικές παράμετροι

Τρόπος πληρωμής	Κόστος	Σημείωση
Εφάπαξ πληρωμή κατά την έναρξη	1.750 €	Απόφοιτοι ΙΓΑΨ/ΙΣΟΨ: δυνατότητα 3 δόσεων
Κατανομή σε 3 ισόποσες δόσεις	2.000 €	-

Χορηγούνται νόμιμες αποδείξεις/τιμολόγια που μπορούν να παρουσιαστούν ως νόμιμα έξοδα στη φορολογική δήλωση.

11

Διδακτικό προσωπικό

Το διδακτικό μας προσωπικό είναι ενημερωμένο σχετικά με τις τελευταίες εξελίξεις του κλάδου της Κλινικής Εποπτείας σε Πανευρωπαϊκό και Παγκόσμιο επίπεδο και διαθέτει αξιοσημείωτη επαγγελματική επιμόρφωση ταυτόχρονα από τους ρόλους του Επόπτη και Εποπτευόμενου.

Χαραλαμπίδης Σταύρος

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΙΣΟΨ · ΚΛΙΝΙΚΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ
ΣΧΕΣΙΑΚΟΣ ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΗΣ

Ψυχολόγος, διδακτικός και εποπτικός ομαδικός ψυχοθεραπευτής και σχεσιακός ψυχαναλυτής. Εκλεγμένο μέλος συμβουλίου διευθυντών της Διεθνούς Ένωσης για τη Σχεσιακή Ψυχανάλυση και Ψυχοθεραπεία (IARPP). Μοναδικός Ευρωπαίος Πιστοποιημένος Ομαδικός Ψυχοθεραπευτής/Επόπτης από το Yalom Institute USA. Εξειδίκευση στη Διαπροσωπική Ψυχανάλυση, William Alanson White Institute, USA. Κλινικό μέλος AGPA, EGPS, GASI, IAGP. Συγγραφέας του βιβλίου «Ο Δήμιος του Φθόνου» (εκδ. Δίσιγμα, 2022).

Μαθιούδης Κώστας

ΙΔΡΥΤΙΚΟ ΜΕΛΟΣ ΙΣΟΨ
ΚΛΙΝΙΚΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ · ΔΙΔΑΣΚΩΝ

Ιδρυτικό Μέλος ΙΣΟΨ, Διδάσκων και Επόπτης στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης στη Σχεσιακή Ψυχοθεραπεία/Ψυχανάλυση και Διδάσκων στο Πρόγραμμα Ομαδικής Ψυχοθεραπείας κατά Irvin Yalom και τα Σχεσιακά Δυναμικά της Ομάδος. Πιστοποιημένος Ομαδικός Ψυχοθεραπευτής (Yalom Institute, USA). Μεταπτυχιακή εξειδίκευση στη Γνωσιακή Αναλυτική και Σχεσιακή Ψυχοθεραπεία από το ΙΣΟΨ. Κλινικός Επόπτης (Derby University, UK), Ψυχολόγος με Ειδίκευση στην Ψυχανάλυση (MSc), Μέλος IARPP.

Εποπτική εμπειρία

Όλοι οι Κλινικοί Επόπτες Ι.Σ.Ο.Ψ. διαθέτουν εκτεταμένη εποπτική εμπειρία από τη συμμετοχή τους ως επόπτες κλινικής πρακτικής 200 και πλέον ειδικευόμενων συμμετεχόντων σε προγράμματα εξειδίκευσης στις κλινικές δεξιότητες με βάση τη Σχεσιακή Ψυχοθεραπεία, τη Σχεσιακή Ψυχανάλυση και την Ομαδική Ψυχοθεραπεία κατά Irvin Yalom.

Μαθαίνουμε μαζί. Μεταμορφωνόμαστε μαζί.

Λ. Κηφισίας 90 (Κεντρικό) · Βάλτου 10 (Παράρτημα) · Αθήνα 11526
210 698 1289 · 693 230 5183
www.relationalgrouptherapy.gr

12

Ενδεικτική βιβλιογραφία

Mendelsohn, R. (2012). Parallel Process and Projective Identification in Psychoanalytic Supervision. *Psychoanalytic Review*, 99(3), 297-314.

Moncayo, R. (2006). Lacanian Perspectives on Psychoanalytic Supervision. *Psychoanalytic Psychology*, 23(3), 527-541.

Zachrisson, A. (2011). Dynamics of Psychoanalytic Supervision: A Heuristic Model. *International Journal of Psychoanalysis*, 92(4), 943-961.

Yerushalmi, H. (2012). Intersubjective Supervision of Psychotherapy with Chronically Ill Patients. *Psychoanalytic Social Work*, 19(1), 155-166.

Haber, R. (1996). *Dimensions of Psychotherapy Supervision: Maps and Means*. W. W. Norton.

Hawkins, P., & Shohet, R. (1989). *Supervision in the Helping Professions*. Open University Press.

Ögren, M.-L., & Sundin, E. C. (2009). Group supervision in psychotherapy. Main findings from a Swedish research project on psychotherapy supervision in a group format. *British Journal of Guidance & Counselling*, 37(2), 129-139.

Βιβλιογραφία ανά κατεύθυνση

Η βιβλιογραφική εστίαση μπορεί να προσαρμόζεται στην ειδική ψυχαναλυτική κατεύθυνση που ακολουθεί ο συμμετέχων, σε συνεννόηση με το ΙΣΟΨ.